

Einar Waag stovnar . . .

Framhald frá 1. síðu.

roðu at fara út í æsir við øllum; men serstakliga tað, eg havi nevnt frammanundan, er orsökini til, at eg fegin vil heiðra minni hansara á henda hátt, tá eg veit, at tað er í samfjór við tað, ið hann sjálvur vildi styðja og strembaði fram ímóti.

EINAR WAAG

YVIRTEKUR FØROYA BJØR

Aftaná at hava fingið lvið henda part av upphavi og søgu Føroya bjørns, biðja vit Einar Waag siga okkum eitt sindur meira um hetta virki.

— Nær tókst tú við leiðsluni?

— Pápi doyði 2. apríl í 1935, og í 1936 yvirtók eg bryggjarið, og keypti sama árið maskinurnar frá tí niðurlagda minirvaltsvirk- inum »Smærne« í Havn og fór nú eisini undir at gera sodavatn.

— Hvussu kom at bera til árinu framvir?

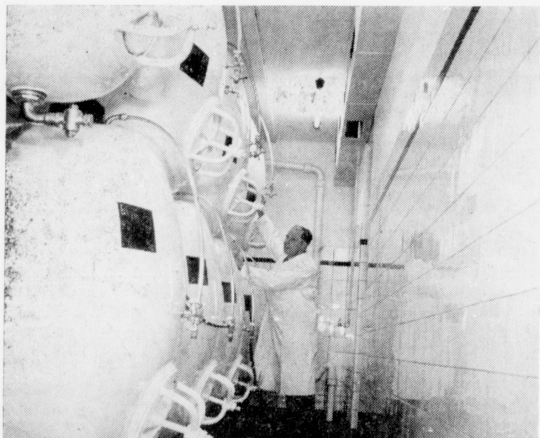
— Tað kann ikki sigast annað, enn at tað stóðuga hevur gingið framá. Í 1951 var tað einans Føroya bjør, sum bryggjaði øl her á landi, og hetta árið framleiddu vit 15 pst. av øllum øli, ið drukkioð varð, her er tó undantikið sterkt øl, sum jú ikki er loyvt at bryggja í Føroyum. Til sammetingar kann sigast, at vit í 1962 framleiddu 63 pst. av øllum tí øli — sterkt framvegis undantikið — sum drukkioð varð í Føroyum.

— Nær fór tú undir hina stóru nólumansgróðina av bryggjarinum?

— Vit byrjaðu í teimum nýggju holunum við nólumans maskinum í juli mánaði í 1953; men neyðugt hevur verið stóðuga at økt um maskinurnar og bygt aftrat bryggjarin.

— Hvussu hevur so dagliga gongdin verið?

— Lat okkum stokka inn á gólvið í bryggjarinum og tala nærri um hetta við bryggjmeistar.

VIT HITTA BRYGGJMEISTARAN GUNNAR JØRGENSEN

Vit koma inn á bryggjarið, har allar maskinur eru í gongd, og flöskurnar í hópatali koma ferðandi eftir samfjórðingum og verða lagdar í kassar, sum nú eru klárar at lossa uppá bilin og síðan skipast umborð á »Føroya bjør« — øl- bát bryggjarisins — sum dagliga flytir øl til bygdirnar kring um landið.

Vit fara uppá skrivstovuna hjá bryggjmeistarinum Gunnar Jørgensen, sum júst stendur inni á laboratoríum, sum er við síðuna av og kagar niður í mikroskop, sum fær alt at visa seg 500 ferðir størri enn tað veruliga er. Hetta er hól: við rúgvu av ymskum tólum til laboratoríubrúð, sum hevur til endamáls at veita kundunum fullgöða trygd fyri, at tað einans er fyrsta flokks vørur, teir fáa.

— Nær komst tú higar?

— Ja, eg kom 1. apríl 1957.

— Hvussu vóru viðurskiftini, tá tú tókst við, og hvussu hevur gingist hesi árinu, tá hevur starv- asi her?

— Bryggjarið var í blóma, tá eg tók við, og tað hevur gingið av- bera væl, framleiðslan er økt í stórum, og tað er jú tað ið er um- ráðandi.

Í 1957 arbeiddu 3 vaksnir menn og 3 dreingir; nú arbeíða 11 mans á sjálvum bryggjarinum og 3 fólk á skrivstovuni umframt stjóran, Einar Waag.

Vit kundu tá fylla 3000 flöskur um dagin; men hetta var nógv meiri, enn vit kundu selja, og tí

hevur verið neyðugt at økt um maskinur og viðka hólina. Síðan eg kom higar, hava handverkarar arbeitt her so gott sum hvønn dag. Halvautomatisk maskinur eru út- skiftar við heilautomatiskar, og nú kundu vit fylla 15.000 flöskur um dagin í arbeiðstíðini.

Nýggj kólmaskina er flutt frá øðru hædd niður í kjallaran, har vit hava filteringsrúm og 2 kól- kjallalar við 20 tangum, ið rúma 125.000 litrum av øli, og har øll køling fer fram við luftkondí- onering.

Í kjallarahæddini hava vit eisini fingið matstovu, baðirúm, toilet o. a.

— Hvussu við framleiðsluni og søluni?

— Síðan 1952 og fram til í dag er framleiðslan 10 faldad; men tí- verri er tað hent, at framleiðslan av maltið er fallin við 25 pst. aftaná tær báðar se'nastu hækk- ingarnar av framleiðslugjaldinum.

— Hvussu stór er hetta gjald?

— Gjaldið er 35 oyru fyri flösk- una av øli og 5 oyru fyri flöskuna av sodavatni. Hetta er 3 ferðir so nógv sum í Danmark og hægsta framleiðslugjald í verðini. Og her er at skila til, at í ongum landi í verðini er maltið skattað eins høgt og 2 kl. øl uttan bera í Føroyum.

— Hvussu stór er framleiðslan, og hvussu nógv lata tit í fram- leiðslugjald?

— Seinasta ár framleiddu vit 1.750.000 flöskur, og av hesum vórðu latnar 350.000 kr. í fram- leiðslugjaldi. Seinasta 3 árinu er samlaða gjaldið 1 milljón krónur.

— Í hesum sambandi kundi ver- ið áhugavert at spurt, hvussu tað gongur við happadráttinum?

— Sera væl. Í januar mánaði fingið vit 2450 sett, t. v. s. 24 500 kapslar.

— Hverji eru framfjórðingstí- ni?

— Orsakað av tí stóðugt hækk- andi framleiðsluni, verður neyðugt at fáa økt um fyllingarlikindini. Gamlar maskinur útskiftar við nýggjar, m. a. tigarhóskandi skoli- maskina við automatiskari fleg- ing, fyllimaskina, ið bæði fyllir øl og sodavatn og so tól, ið kann pasturisera ølið á veg til fylling- ina. Tá hetta er gjørt kundu vit fylla 24.000 flöskur um dagin.

— Um tit nú fáa loyvi at bryggja sterkt øl undir sømu sølu- skipan sum nú, kundu tit so taka hesa framleiðsluna aftrat.

— Ja, vit kundu eftir stuttari tíð fáa lagt so til rettis, at vit kundu fara undir hesa framleiðslu

Vit hava eisini bestu líkindi at gera tað, tí vatnið er av besta slag, m. a. sigur kendur professari við bryggjarhaskúlan í Berlin, at betri vatn til framleiðslu av øli enn vatnið í Føroyum finst ikki í allari verðini.

Vit takka fyrri samrøðurnar, ynskja Føroya bjør alt hitt besta og bera Einar Waag okkara fagn- arkvøðu við fræga tiltaki hansara »S. F. HANSEN GRUNNINUM«.

OLFRAMLEIÐSLA OG OLFORBRUK

Munurin á innfluttum og føy- oyskt framleiddum øli og soda- vatni:

OL	innfl.	før. fram.
1951	783.714 fl.	140.500 fl.
1962	120.000 fl.	1.418.310 fl.

SODAVATN:

1962 112.000 fl. 1.111.854 fl.

STERKT OL:

1951 367.714 fl.

1962 542.857 fl.

Tá ið hitt stóra sleipi. . .

Framhald frá 1. síðu.

Löggingins meirluti, sambands- menn, gamla sjálvstýrsmenn og javnaðarmenn góvu skrivliga til- søgn um at greiða atkvøðu á tingi fyri 400.000 við 100.000 um árið í 4 ár, sum partapening í tilfælaða sleipistøðarvið, um málið annars kundi koma í lag.

Statsministari Buhl gekk inn fyri at mæla til, at staturin setti eina milljón sum partapening í fyrstokuna, men treyðað av, at í Føroyum var semja um málið.

B & W gjørdi eitt fullfjórðig- sleipistøðarprojekt og lovaði at átaka sær ábyrgdina av tí tekniska og at taka 15 leringar um árið úr Føroyum fyri at hjálpa okkum skjótast møguliga at koma til at hava fyrsta flokks skipstimbur- menn.

Felagið F. L. Smith var fúst at seta ¼ milljón og meiri í sleipi- stöðina.

Hugtakið undir hesi virkisroynd var millum annað, at allur pening- urin skuldi verða partapeningur, harav kom virkið at byrja uttan aðra skuld enn kanska ein tann neyðuga virkispening.

Alt skuldi so verið í lagið.

Men tá komu motmælini frá føy- oyskari síðu, fyrst og fremst frá Færøernes ophalingsbedding, Tvor- oyri, og folkaflokkspressuni og Kjaran Mohr, stjóra.

Stjóri A. Houmøller frá B & W var leingi her uppi og royndi at fáa eigararnar av teirri litlu og gomlu beddingini á Tvoroyri at

vera við, ganga saman við og uppi tað stóra virki.

Men smáinnid var so stórt har at menn vóru ikki til at fáa til vega.

Forúsetingin fyri at fáa framt málið var jú, at teir føyroysku partarnir stóðu samdir um máls- ins tyding.

Men henda semja fekkst ikki um málið.

Kjaran Mohr, stjóri leyp á, »Dagblaðið« leyp á og teir, ið

Landsstýris- . . .

(Framhald frá 1. síðu).

Finland:	vikutimar
Høgre folkskula	24
Lægre folkskula	30
Medborgarskula	26
Hjelpskula	24
Mállanskula	26

Svørki:	
Høgstadiet (7. —9. skúlaár	25
Mellom och lægstadet	30

Noreg:	
Barnskula	33
Framhaldsskula	28
(men møguliga broytt niður eftir)	

Island:	Helst
(undirvísingartímar á 40 og 45 min. 4 mánaðar summárfæri- við fullari løn.)	36

Danmark:	
(á 50 minuttir).	32

Tað má ásanast, at hin nýggja skúlaskipanin setur stør krøv til

stóðu aftan fyri tað avloðaðu sleipi- stöðina á Tvoroyri: lupu á og mót-

Tað var og er sagt av t. d. Kjaran Mohr at tað var B & W sum vildi koma at hvala aðrar sleipi- stöðir. Men sum skilsi av tí, ið sagt er, skuldi B & W bera fyrri at hjálpa okkum — átaka sær tað teknisku ábyrgdina og uppaling av lærlingum í størri stili — og møgu ligt, um trot var uppá arbeiði, lata smærri skip byggja her hjá okkum.

Andstöðan og fótonglarnir, sum frá føyorskari síðu vórðu lögð móti hesum tiltaki er ein hin ring- asta ónatónala gerð ið gjørd er. Tað er tí tungt at hoyra teir menn, sum gjørdi hesa ónatónala og landskaðilgu gerð breiða seg út um øll mark sum náttúrligarhetjur, hesir menn sum prógvaðu, at megn ar framtök fyri land og fólk vígaði minni enn einki hjá teimum, um teir høvdu snevlin av, at teir sjálvir ikki fyrst og fremst komu at hava beinleiðis stórt gagn av fyrstokuni.

Skipabygging og skipaflothin vóru ikki bara eins feitt fyri teir, men teir lögdu av grímdum á hesa størroynd og vildu fyrri alt í verðini kippa hana í fœðingini.

Harmiligt at okkara litla land skal fœstra so litlar og nátiðalt krypladar menn og at teimum skulu verða givnir ábyrgdassessir og myndugleika.

Men tað er ein royndur lutur at uppkomlingar eins væl og »the uppercut« eru teir minst náti- onala, teir við tí minst náti- onala skili og tókka.

lærarnar og serliga við út- og til- bógving.

Hetta er sum omanfyri vist longu ásanast á grannalondum okkara, og tað ber neyvan til hjá okkum uttan so nøkurlunda at halda sama lagið.

Læraratrotið er enn so stórt, at tað er hættisligt fyri úrslitið í skúlanum.

Tað eru ov fá, ið vilja taka upp lærarastarv, og nógv av teimum, ið t. d. útbýgva seg á donskum lær- araskúlam, koma ikki aftur higar og man hetta m. a. nógv standast av tí ójavna sum er í tí skylduga tímatálinum, og er tað nakað, sum ummælar, so er tað at fáa góðar menn og kvinnur til at ar- beíða í skúlanum.

Broyttingaruppskotid svarar til broyttingina í donsku læraralónar- lógini samtykt við ekafiggjarlóg fyri figgjarárð 1961/62 og við gildi frá 1. apríl 1961.

Meirútréiðslan figgjarárið 1964/ 65 fyri landskassan verður henda:

Lækking av skylduga

tímatálinum 335.000 kr.

Lækking av tímatálinum

vegna aldur og ser-

liga krevjandi undirv. 80.000 kr.

gilsamans 415.000 kr.

Meðan tað verður upplýst hvat tímatálið er í teim ymsu londunum verður einki upplýst um lónar- viðurskiftini í teim ymsu lond- unum.

Tað hevði tí verið av áhuga at fingið at vita um lónarviðurskifti- ni í teim nevndu londunum eisi- ni eru tilsvand tímatálinum í danska kongarikinum?

Tað er vert at minnast til, sama landsstýri, ið nú leggur uppskot fram um hækkjan av fólkaskúla- lónunum, ættlar at yvirtaka skúlan — til meirútréiðslu fyri føyoyngin í skatti og tolli.

Sum er hevur staturin 55 pst. av lónarútréiðslunum og landskassin 45 pst.

Tey tinda

Tey tinda, í solartjoma tey tinda — sólrodd og sælrodd, tey bivandi ljóð. Tey tinda í solartjómum tey tinda, eitt flog, ein varloyst, ein syngjandi flóð.

Tey tinda, tey stevna á solferð at henni: ótíð og fjolbroytt, tó hvørt gripið fær. Tey geva tað besta, tey solstovta emið — eitt brot, og hvørt, hvørt fjolstreingjað lær.

Hár innan, har innan, í soltjómum spunnin hon tolr og dregur tey skelvandi ljóð. — Eg så hana aldri, tó mættovinn runnin, hon tolr, hon tolr meg signaða fljóð.

P e t u r.